

ječa bolgarska armada v Srbijo. Po porazu, ki so ga te čete pretrpele, so se začele naglo umikati, samo majhni oddelki so se ustavili pri Vratarnici in Kraljevem selu, so jih srbske čete kmalu pregnale. — Srbski vojaki so v preganjanju bežečih bolgarskih čet našli mnogo plena.

Bolgarski poraz pri Sv. Nikoli in pri Knježevacu je bil strahovit. Bolgari so imeli samo tukaj več kot 5000 mrtvih in ranjenih; padel je tudi poveljnik 66. polka in večji del poveljnikov bataljonov in stotnij, in armada brez oficirjev se je umikala v popolnem neredu.

Iz Skoplja se poroča: Srbska armada je zopet prišla z vso silo prodirati na bolgarsko ozemlje. Pri Krivi Palanki se skušajo Bolgari ustavljati in se vrše sedaj tam veliki boji. Po drugih vesteh je srbska armada dospela v Küstendil. Tudi severna srbska armada je začela prodirati proti Slivnici.

N a s e m n e n j e: Kakor je posneta iz poročil, se je položaj Bolgarov res silno poslabšal. Bolgarska glavna armada se umika z makedonskega bojišča v staro Bolgarijo.

Ne da se več dvomiti, da se vse 3 bolgarske armade, ki jim poveljujejo generali Kovačev, Ivanov in Tošev, na celi črti umikajo. Umikanje se vrši na eni strani na črti Petrič—Džuma—Baja, na drugi strani pa na cesti Kriva Palanka—Küstendil. Položaj za bolgarsko armado je tudi med umikanjem silno nevaren.

Bolgarsko-grško bojišče.

Bolgarska poročila:

Po bojih pri Kilkišu, Dojranu in Gjevgjeliju so se bolgarske čete polagoma umikale proti severu. Na umikanju so se vedno krepko upirale grškemu prodiranju. Bolgarska armada se na kak uspešen napad na grško armado ni mogla pripraviti, ker ji je manjkalo desno krilo, katero je šlo glavni armadi na pomoč. Po povratku generala Ivanova pa je bil položaj tako opasen in ozemlje, v katerem se je nahajala bolgarska armada, tako, da ni bilo misliti na to, da bi zamogla bolgarska armada sovražnika poraziti. — Radi tega je odredil general Ivanov splošno umikanje južne armade.

Pri Strumici se je dne 9. t. m. razvil srdit boj. Bolgari so svoje postojanke krčevito branili. Ko so dobile grške čete ojačenja, so Bolgari po hudem boju zapustili Strumico, Seres in Petrič (mesto severno od Seresa). Bolgarske čete se umikajo proti Plaskaviciplanini.

Grška poročila:

Naša armada je po zavzetju Kilkiša, Dojrana in Gjevgjelija zmagovito prodirala proti Strumici, Petriču in Seresu. Bolgari so se ustavljali našim četam z neprimernim junaštvom. Ko pa so se naše čete med Strumico in Krivolakom združile, so Bolgari izprevideli, da je njih protidpor brez pomena. Pri Strumici so vrgle naše čete Bolgare po krvavem boju nazaj. Bolgari so se umaknili na gorske prelaze ob reki Strumici.

Po bitki pri Strumici se je zbralo 44 bolgarskih bataljonov pri Demir-Hisarju, kjer so se ostanki bolgarske armade iz Kilkiša združili. Bolgari so zasedli griče pri Vadrini na desnem bregu reke. Grki so napadli desno sovražnikovo krilo in ga prignali do Kossiliska. Prodiranje grške pehote so pa ustavili bolgarski oblegovalni topovi, iz katerih se 9 kilometrov daleč strelja. Boj se je neodločen prekinil. Ponoči, dne 11. t. m., je prišla grška artilerija prodirati in zopet napadati. Zjutraj je izgnala grška pehota Bolgare iz Vadrine in jih vrgla čez levi breg reke Strimon. Grki so zasledovali sovražnika, ki je izgubil na begu veliko plena. Ko se je bila bitka pri Demir-Hisarju, so razni bolgarski oddelki, ki so prišli od Stiplja, prodirali proti Petriču in čez Strumico. Grške divizije so napadle te oddelke in jih razkropile. Armadna skupina generala Mamusoyanka je zasedla Demir-Hisar. Sovražnik se je umaknil. Ena bolgarska kolona, ki je došla iz Stiplja, je bila razkropljena in je pustila 19 topov na cedilu. Neki drugi bolgarski oddelki, ki se je hotel pomikati skozi Petrič, je bil od ene grške divizije vržen nazaj ter je izgubil 15 topov.

Po bitki med Srbi in Bolgari pri Kočani se je razdelila bolgarska armada v dva dela in se je umikala proti jugu ter se je poskušala izogniti nevarnosti, ki ji je grozila vsled prodiranja Grkov. Bolgari so se izkušali umakniti na bolgarsko ozemlje skozi Strumico. Ta bolgarska armada je zagozdena med Grke in Srbe. Utrjeni točki Pečevo in Petrič ležita ob črti, ki vodi v Sofijo.

Grška armada je sledeče razdeljena: 60.000 Grkov prodira od Seresa naprej proti Bolgarom, 30.000 ob reki Strumica, 30.000 pa ob železniški progi, ki veže Skoplje s Solunom. Ta armada se je, kakor pravi grška in srbska poročila, že združila s srbsko armado.

Grška, srbska in nemška poročila pravijo, da so Bolgari, predno so zapustili mesto Seres, isto zažgali, napadli in oropali avstrijsko poslaništvo. Bolgarska poročila pa te vesti zanikajo in pravijo, da so grški četaši v boju z Bolgari zažgali bolgarske zaloge živil, od koder se je potem razširil ogenj po celotnem mestu. Grki so baje neoborožene Bolgare, ranjence, žene, otroke in starčke, pomorili.

N a s e m n e n j e: Kakor je razvideti iz obojestranskih poročil, se Bolgari res umikajo tudi na južnem bojišču pred grško premočjo. Grki pa morajo vsako ped zemlje drago odkupiti, ker se borijo Bolgari, ka-

kor vedno, kljub slabemu položaju, z neprimernim junaštvom.

Rumunska armada vdrla v Bolgarijo.

V trenutku, ko je prosila Bolgarska Rusijo za posredovanje in je bila pripravljena, mirnim potom pobotati se s Srbijo in Grško, je rumunska vlada izročila svojemu poslaniku v Sofiji naročilo, v katerem obvešča ta bolgarsko vlado, da je rumunska vlada ukazala armadi, da prekorači bolgarsko mejo. Rumunija zahteva: 1. Bolgarska mora odstopiti Rumuniji ozemlje Tuturkan—Balčik; 2. Rumunija hoče soodločevati pri določitvi meje med balkanskimi zavezniki.

V četrtek, dne 10. t. m., so prve rumunske čete prekoračile bolgarsko mejo. Na mnogih krajih so rumunske ladje prepejavale vojaštvo čez Donavo, na več krajih pa so napravili tudi mostove, po katerih se vali rumunska armada čez Donavo. Po poročilih nekaterih listov šteje rumunska armada 500.000—600.000 mož. Glavni poveljnik je prestolonaslednik princ Ferdinand.

Rumunska armada je vpadla v bolgarsko ozemlje na treh točkah. Desno krilo je prekoračilo Donavo pri Ruščuku. Rumuni so zavzeli mesto brez odpora. Levo krilo je vpadlo v Bolgarsko pri Črni vodi, središče je zasedlo Silistrijo. Levo krilo prodira proti Balčiku. Rumunske trgovske ladje so zbrane v Gjurgjevu. Ruščuk so zasedli Rumuni brez strela. V Tuturkanu se nahaja rumunsko vrhovno poveljništvo.

Bolgarske posadke se rumunskemu prodiranju nikjer ne upirajo, ker imajo povelje, da se naj ne zoperstavljajo Rumunom.

To postopanje bolgarske vlade utemeljujejo sledeče: V trenutku, ko je hotela Rusija s svojim posredovanjem ustaviti oborožen konflikt med Bolgarijo, Srbijo in Grško in ko se je mislilo, da je mir na Balkanu zajamčen, je rumunska vlada po svojem poslaniku izročila v Sofiji spomenico, v kateri sporoča, ravno ta prepričanje uporablja, da je dala rumunski armadi povelje, naj vkoraka v Bolgarsko. Spričo tega položaja je bolgarska vlada zaukazala bolgarskim vojaškim oblastim, naj se prav nič ne upirajo rumunskim četam. Rumunski poslanik princ Ghika je zapustil Sofijo. Posle rumunskega poslaništva prevzame italijansko poslaništvo.

Rumunske čete imajo zelo lahek posel. Bolgari se jim nikjer ne ustavljajo. Tako se rumunske čete brez vsakega boja zasedle poleg Silistrije tudi že mesta Tuturkan, Dobrič in Balčik. Rumuni imajo sedaj že vse zaželeno ozemlje Dobručo med Tuturkanom in Balčikom ob Donavi in Črnem morju v svoji oblasti. Zavzeto ozemlje je baje rumunska vlada takoj proglasila (anektirala) za svojo last. Ali bodo rumunske čete prodirale še dalje v Bolgarijo, je odvisno od političnega položaja. Gotovo pa je, da Rusija ne bo pustila, da bi se Bolgariji odvzelo še več starega ozemlja.

Rumunska vlada je obvestila evropske države, pred vsem Avstro-Ogrsko, da je za časa vojske med Rumunijo in Bolgarijo ustavljen paroplovni promet na Donavi od Oršove pa do izliva Donave.

Bolgarski poslanik Kalinkov je zapustil dne 13. t. m. rumunsko glavno mesto Bukarešt.

Bolgarija prosi Rusijo za posredovanje.

Ko so bolgarski državniki izprevideli, da je nemogoče, da bi se bolgarska armada zmagovito borila proti trem sovražnikom: Srbom, Grkom in Rumunom, je poslala v Petrograd ruski vladi izjavo, da se popolnoma podvrže in zaupa v Rusijo, ki naj posreduje, da preneha krvoprelitje in se ustavijo sovražnosti. — Rusija se v zvezi z drugimi evropskimi državami trudi, da bi preprečila bratomorno vojsko na Balkanu.

Turčiji raste greben.

Ko so Turki opazili, da se godi Bolgarom slabo, so takoj sklenili, da se začnejo zopet vojskovati z Bolgari. Srmatnost, da se Grke, da so, kakor se poroča iz Carigrada, poslali posebnega odposlanca v Carigrad, kateri se je pogajal s Turki. Uspeh tega pogajanja je bil, da je dobila turška čataldska armada povelje, prodirati proti Bolgarski. Bolgarske čete, ki so se še nahajale pod mejno črto Midija—Enos, so morale svoja taborišča zapustiti. Turška armada, ki je zasedla obmejne kraje, je pod poveljstvom generala Izzet-paše. Načrt turških čet je baje, prodirati na eni strani proti Odrinu, na drugi strani pa mimo Dedeagača proti zahodu.

Junaška smrt Bolgarov v Solunu. — Sramota Grkov.

O bolgarsko-grških bojih v Solunu dne 30. junija poročajo listi sledeče podrobnosti, ki pričajo o velikem junaštvu Bolgarov in o zahrbtnosti lokavih Grkov.

Bilo je 30. junija ob 2. uri popoldne. Grške čete so hiše, v katerih se je nahajala bolgarska vojaška posadka, tako zastražile in obkolile, da je bil za Bolgare vsak izhod izključen. Grškega vojaštva je bilo toliko, da bi bili lahko zajeli celo divizijo. Bolgarov pa je bilo komaj nekaj čez 1000 mož. Poleg tega so nastavili Grki blizu bolgarske posadke strojne puške, da celo topove so pripravili, da bi pomorili obkoljene Bolgare. Ko so bile vse priprave gotove in so bili Bolgari od vseh strani obdani od železne stene ter je bila rešitev izključena, je grški general Callaris poslal bolgarskemu poveljniku sramotno zahtevo, da mora Solun v teku ene ure s svojimi vojaki zapustiti in odložiti orožje, če pa ne, pa se bo postopalo z Bolgari kot s sovražniki.

Francoski konzul se je takoj podal k bolgarskemu poveljniku, kateremu je razložil, da je vsak odpor brezmiseln, ker je grška posadka 50krat večja kot pa bolgarska. Konzul je hotel Bolgare prepričati, da je edino pametno, ako se vdajo grškim zahtevam. Bolgarski poveljnik pa se je skliceval na sprejeto povelje, da mora vstrajati na svojem mestu, naj pride kar hoče. In tako se je začelo grdo in sramotno klanje.

Proti 7. uri so se navalili Grki od vseh strani nad uboge Bolgare. Manjši bolgarski oddelki, ki so tvorili straže na raznih javnih prostorih, so bili takoj napadeni, razoroženi ali pa pobiti. Na prostorih pa, kjer so bile bolgarske čete močnejše, ni šlo tako gladko. Tam so se borili Bolgari kot levi na izgubljenih krajih. Grški topovi in strojne puške so sipale strašno smrt med maloštevilne bolgarske čete in skozi celo noč je divjal na teh prostorih strašen boj, kateri se je končal še-le, ko se je dne 1. julija zjutraj začelo daniti, ko je zadnji bolgarski junak padel. Med tem so Grki zaprli tudi bolgarske poštno, brzojavno in železniške uradnike, kakor tudi veliko število bolgarskega solunskega prebivalstva. Vse te so z vjetimi vojaki vred kot vjetnike poslali na Kreto. Ta noč je bila prava „sicilijanska večernica“, ki se glede groze in strašnega poteka ne da podrobno popisati. (Predzrni Francozi so do leta 1212 imeli Sicilijo pod svojo oblastjo. S Sicilijanci so postopali zelo surovo. Bilo je dne 30. marca 1282. V Palermu v Siciliji so se zbirali ljudje k večernicam. Francozi so se postavili pred cerkev in so začeli domačine zasramovati ter se norčevati iz njih; preiskovati so začeli tudi moše in žene, če nimajo pod obleko skritega orožja. To je Sicilijance tako razkačilo, da so začeli pobijati Francoze. Po celotnem mestu se je začelo strašno klanje, v katerem so bili vsi Francozi do zadnjega pobiti. Klanje in upor se je razširil iz mesta po vsej Siciliji, ki se je s tem tudi otresla francoskega jarma. Ker se je ta upor začel ravno med večernicami, ga zovejo zgodovinarji: „sicilijanska večernica“). Nekaj, kar olepša spomin na to noč, bo vendar ohranila zgodovina: Bolgarski vojaki so umrli kot junaki.

Pomandrano žitno polje.

Sedanja vojska pomeni veliko nesrečo posebno za uboge kmete v krajih, kjer divja vojska. Obširna in rodovitna žitna polja, kjer rumenita rž in zlata pšenica, so pomandrana od vojaških čet. Na Ovčjem polju, kjer se nahajajo zelo obširne njive, posejane večinoma s pšenico, izgleda po zadnjih bojih, ki so tam divjali, kakor cesta. Ves trud ubogega ljudstva je bil zastonj. Ni trebalo žanjic, ne mlatičev, konjsko kopito in na tisoče trdih stopinj bolgarske in srbske armade je zmlatilo in pomandrano na tla kmetičevo upanje. Nek dunajski list poroča, da je v bližini Zletova prosilo 6 kmetov iz sela Vakav srbskega generala, naj vendar za božjo voljo varujejo njih polja do žetve in naj raje taborijo v sadonosnikih in travnikih. General je jokajoče kmete osorno zavrnil in zapovedal v bližini nahajajočemu se polku, naj premesti svoje taborišče na ¼ ure oddaljeno polje, kjer je zorela pšenica. Če so tudi enaka poročila mogoče pretirana, vendar je gotovo, da v pokrajinah, kjer divjajo krvavi boji, kmetje ne bodo dobili s svojega polja ne zrna.

Mlad korporal.

Po sofijskih ulicah koraka večkrat 14leten deček kot korporal ter odlikovan z zaslužnim križcem. Deček se zove Nikola Minkov. V vojski proti Turkom se je ta deček tako odlikoval, da je dobil korporalske zvezdice, ear Ferdinand pa ga je odlikoval z zaslužnim križcem. Mali Nikola je zelo ponosen na svoje odlikovanje. Ko je izbruhnila vojska s Turčijo, je pustil gimnazijo, katero je obiskoval, tilo odšel z očetove hiše in se je pridružil bolgarski vojski. Deček ni prej miroval, dokler ga niso uvrstili med vojne čete. Mali Nikola je bil povsod prvi; niso ga strašile kroglice, ki so mu frčale okrog ušes, on je prodiral vedno naprej ter se je posebno odlikoval kot dober strelec. Če je vzel kakega Turčina na muho, gotovo ga je zadel. Ko je bila zajeta armada Džaver-paše, je izvršil Nikola več junaških činov. Pri delitvi odlikovanj je cela stotnija prosila polkovnika, naj odlikuje malega junaka. Polkovnik je to rad storil.

Pet vojakov utonilo.

P t u j, 13. julija.

Narasla Drava je vsled neprestanega deževja raztrgala vojaški most, katerega so napravili vojakipionirji na pionirskem vežbališču pri Ptuj. Vsled tega so bili 10. t. m. komandirani pionirji, 10 mož, pod vodstvom poročnika Macenkoviča, da z dvema čolnom polove stavbni les podrtega mostu. To je bilo zelo nevarno delo, posebno, ker je voda močno narasla in postala silno deroča. Ob 10. uri dopoldne se je v deročem valovju prekučnil nenadoma 1 čoln, v katerem je bilo 5 pionirjev in poročnik Macenkovič. Poročnik, ki se je obdržal najbližje čolna, je poskusil z vsemi silami in z vso požrtvovalnostjo, da bi rešil svoje moštvo. Toda zaman. Vseh 5 mož je nenadoma izginito v silnih valovih umazane vode. Poročnik Macenkovič se je rešil le s skrajnim naporom svojih moči v zadnjem trenutku. Utonili so, kakor poroča vojaško poveljstvo v Ptuj, sledeči vojak: korporal Wohlgemuth, poddesetnik Jud in pionirji Klaps, Steininger in Pesel. Utopljencev menda dosedaj še niso našli. Ta nesreča napravila je kakor v vojaških, tako v civilnih krogih, silno mučen vtisk, in vsi obsojajo dej-

sivo, da se izpostavlja naše moštvo v svrhu rešitve nekaj starega lesa tolikim in tako pogubonosnim nevarnostim.

O tej nesreči nam še poroča naš ptujski dopisnik, da se je zgodila ista na ta način, da so nabili velik pilot (tram) z dinamitom, ki bi se naj pod vodo razstrelil. Pri tem pa se je zgodila kaka pomota ali pogrešek, da pilot ni hotel eksplodirati (se razpočiti). Deset vojakov je dobilo torej ukaz, da razderejo pilot, ki pa se je pri tem nenadoma razletel, in najbrž se je pri tem ponesrečilo omenjenih 5 vojakov.

Politični ogled.

— **Cesar** se nahaja sedaj na svojem letovišču v Islu. Dne 10. julija se je vladar podal na lov na bližnjo goro Wimmersberg, kjer je ustrelil velikega jelenca. Cesar je po strmi gorski poti korakal čvrsto kot kak mladenič.

— **Grof Berthold**, naš zunanji minister, hoče odstopiti. Moč ima s svojo zunanjo politiko, ki je čisto prilagojena nemškemu uplivu, malo sreče. Z Albanijo ne gre tako, kot bi rad Berthold, pa tudi sedanja balkanska vojska ne teče po željah Bertholdovih. Avstrija je bila z Nemčijo na strani Bolgarije in je upala, da bo bolgarska armada gotovo porazila svoje sovražnike. Berthold je izprevidel, da se je zunanja politika zasukala, posebno glede zunanjih zapletljajev, tako, da je stopil upliv Avstrije na Balkanu zopet v ozadje. Zaradi tega hoče Berthold zapustiti svoje mesto.

— **Deželnozbornske volitve na Goriškem**. V nedeljo, dne 13. t. m., je volila splošna skupina. Doslej imajo: Skupna kandidata stare in mlade struje S. L. S., Fon 8046, Grgič 7792 glasov, samostojni kandidat mlade struje S. L. S., dr. Breclj, 6233 glasov, kandidat stare struje S. L. S., Manfredo, 2905 glasov. — Liberalni kandidati so dobili: Ig. Kovač 5083, Fr. Miklavčič 4992, dr. Gregorin 4976. Socialni demokratje imajo: Dr. Tuma 1441, Verčon 1718, Mozetič 1943. Izvoljena sta torej skupna kandidata S. L. S., Fon in Grgič, dr. Breclj pa pride v ožjo volitev z liberalcem Kopačem. — Na italijanski strani so ožje volitve med laškimi krščanskimi socialci in laškimi liberalci. Pri ožji volitvi bodo skoro gotovo zmagali kršč. socialci. V mestu Gorica so dobili samostojni slovenski kandidati 978 glasov.

— **Deželnozbornske volitve v Galičiji** so končane. Dne 8. julija je volila veleposestniška skupina. V tej skupini so bili izvoljeni večinoma sami nasprotniki volilne spremembe, kateri štejejo v novoizvoljenem deželnem zboru 64 poslancev. Stranke, ki se zavzemajo za nameravano izpremembo volilnega reda, imajo sicer 84 poslancev, a je izključeno, da bi pod sedanji razmerami spakodrana in na škodo katoličanom prirojena volilna sprememba bila v deželnem zboru sprejeta.

— **Ogrske homatije**. Mesto Debrecin je imenovalo v burni občinski seji grofa Tiso častnim meščanom. Opozicionalci so se temu imenovanju močno upirali. Posamezni govorniki so ostro bičali nečedno Tisovo postopanje v mnogih zadevah. Mestni odbornik Gabriel Bahoč je položil na mizo pred župana velik kos živinske soli z besedami: „Položite to k častni Tisovi diplom!“ Tisi očitajo, da mu je družba, ki ima v zakupu davek na sol, dala za volilne namene njegove stranke več milijonov kron. — Bivši ministrski predsednik Lukač bi rad, kakor poročajo listi, postal skupni finančni minister. Kozel za vrtnarja! — Znan Franc Košut je zelo nevarno obolel. Zdravniki dvomijo, da bi okrevljal.

— **Francoski liberalci** so začeli zopet rogoviliti proti katoličanom. Vlada je dala zapreti 58 katoliških šol, katere so vodili šolski bratje. Katoličani pa vladno prepoved niso kar tako mirno vtaknili v žep, ampak so po posebnem odposlanstvu pri predsedniku odločno protestirali proti vladni odredbi. V mnogih krajih zahteva ljudstvo, da se v šole zopet vpelje katoliški pouk. Po brezverski šoli je postala mladina popolnoma podivjana. Kjer ni strahu božjega, ni poštenosti in sreče! — Francoska zbornica je končno vendar sprejela vladni predlog, da se 2letna vojaška služba spremeni. Za postavbo glasovalo 339 proti 223 poslancev. Po tej postavi mora vsak Francoz brez razlike stanu če je le količkaj sposoben, služiti 3 leta pri vojakih. Šepave mladeniče porabijo za trdnjave in v pisarne. — Francozi so izprevideli, da je za deželo nesreča, če se katoliške redove, usmiljene sestre in duhovnike, vrže na cesto. Tretje največje francosko mesto, Marseille, je pred leti spodilo iz vseh bolnišnic katoliške usmiljenke. Te dni pa je 150 tisoč mestnih prebivalcev podpisalo prošnjo na vlado, naj se zopet nastavi katoliške usmiljenke kot strežnice v bolnišnicah. Liberalci sami priznavajo, da je sedaj v bolnišnicah velikanski nered, ko strežijo navadni strežniki. Prava krščanska usmiljenost je le tam, kjer je globoka vera v Boga.

— **Med Rusijo in Kitajsko** vlada zelo napeto razmerje. Kitajci so v severni Mandžuriji postopali z ruskimi podaniki zelo izzivalno. V nekaterih krajih je bila Rusom zabranjena prosta trgovina. Rusija je nastopila radi tega proti Kitajski zelo odločno. Zapretila je, da takoj zasede z oboroženo silo pokrajino Tsitsikarijo v Mongoliji, ako kitajska vlada ne ugodno ruskim zahtevam. Rusija je imela ob kitajski meji postavljenih več tisoč mož, ki so bili pripravljeni, da zasedejo Tsitsikarijo. Kitajska vlada se je ustrašila Ru-

sije in je zagotovila Rusom v Mongoliji popolno svobodo. Kljub temu pa Rusija se ni odtegnila svojega vojaštva od kitajske meje.

Otvoritev žrebetnjaka na Cvenu.

Cven slovi po celi slovenski domovini kot vzorna občina; pa tako sijajnega obiska, kakor preteklo nedeljo, še tudi Cven nikdar ni bil deležen. Vse se je gibalo in hitelo na Cven k slovesnosti blagoslovljenja in otvoritve novega žrebetnjaka, kateri izgleda v sredini obsežnih pašnikov kot mali gradič.

Okoli 50 jahačev v narodni noši, to je v bregušah in srajci iz domačega platna in v črnih oprsnikih ter črnih klobukih je pod poveljstvom našega c. kr. davčnega kontrolorja g. Drogenika, kateri je tudi v tej noši jezdit kot general naprej, je sprejelo ob 10. uri dopoldne razne odlične goste na kolodvoru. Obenem je že tam čakalo nad 80 voznikov z opletanimi vozmi. Prišli so ces. nam. grof Clary, oddelni šef poljedelskega ministrstva, dr. Köller iz Dunaja, vitez Rozmanit in večje število visokih uradnikov ter štabnih častnikov. Dolga procesija se je v najhujšem diru jahačev in voznikov ustavila na sredini poto na dirkališču, kjer so bili že pripravljeni najboljši dirkači in jahači ter so takoj začeli tekovati. V voznji je dobil prvo nagrado Slavič iz Cvena in pri jahanju (galop-tekmi) pa Filipič iz Stare vasi.

Nato se je vrsta razvila in zopet je šlo dalje do cilja, seveda v najhujšem diru. Pred žrebetnjakom je stala cela Zveza prostov, gasilnih društev in na tisoče ljudstva. Zvezin podnačelnik, g. Korošak, pozdravi namestnika, na kar vsi trobentači zatrobijo „generalmarš“. Nato je č. g. dekan Jurkovič daroval zunaj na prostem sv. mašo, pri kateri je svirala ormoška godba. Škoda, da niso ljutomerski pevci peli pri maši, da bi bili visoki gospodje slišali tudi krasno slovensko cerkevno petje. — Pri povzdigovanju pokleknje vse ljudstvo in z njim tudi ces. nam. grof Clary, okr. glavar, vsi plemenitaši, visoki uradniki, štabni častniki in gospe visokega stanu, samo ivanjkovski Lovrenc Petovar, Joško Rajh, živinozdravnik (in še nekdo, čegar ime se za sedaj še zamolči) so nam muroslojskim kmetom v sramoto poleg teh klečečih pospodovali. Po sv. maši se je vršilo blagoslovljenje stavbe in so sledili govori. Prvi, vitez Rozmanit, opiše pomen podjetja, pozdravi in imenuje razne udeležence in one činitelje v državi, ki se trudijo za povzdigo naše muroslojske konjereje v vojaške namene. Zdruga se imenuje Merhal dvor, in sicer nosi ime polkovnika g. Merhala, kateri je imel za to največ zaslug. — Drugi govoril oddelni šef poljed. ministrstva, odobrava početje in izjavi, da se je hotel minister te slavnosti sam osebno udeležiti, pa da je nenadoma zavoljo bolezni v rodbini moral izostati. — Tretji govori načelnik okrajnega zastopa, g. Rajh, ter odkrije v zid vdelano marmornasto ploščo, katera omenja zaslug vitez Rozmanita in J. Rajha za podjetje. Nato se je pregledalo še stavbo in obhodi so se žrebeta, katera so sedaj na pašniku in jih je sedaj okoli 40. — Končno priporoča namestnik grof Clary v jedernatem govoru kmetom, da naj gledajo na to, da dobi naša konjereja čim večji ugled in lepše ime. H koncu se je vršila defilada jahačev v bregušah pred udeleženci, na kar se je vršil obed na vrtu gostilničarja Rajha. S tem je bila ta redka slavnost zaključena.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.
20. nedelja: 10. po Binkošti; Marijeta, dev. in mučenica.
21. ponedeljek: Danijel, prerok; Olga; Prakseda, devica.
22. torek: Marija Magdalena, spokornica; Teofil, muč.
23. sredo: Apolinar, škof in učenec; Liborij, škof.
24. četrtek: Kristina, dev. in muč.; Roman, mučenec.
25. petek: Jakob, apostol; Kristof, spozn.
26. sobota: Ana, mati Marije Device; Valens, mučenec.

— **Duhovniške vesti.** Č. g. Janez Ivanc, župnik v St. Jerneju v Radvanju, je imenovan za župnika pri Sv. Roku ob Sotli. — Za stolnega kapelnika v Mariboru je imenovan č. g. Jož. Trafenik.

— **Slovenski frančiškan -- novomašnik.** Iz Cirkevcev se nam poroča: V nedeljo, dne 14. julija t. l. je bil v Ljubljani v mašnika posvečen naš rojak Alojzij Lipej iz reda sv. Frančiška in bo prihodnjega nedeljo v naši župnijski cerkvi pel svojo prvo sv. mašo.

— **Iz šolske službe.** Stalni učitelj pri Sv. Pavlu pri Preboldu Feliks Pečar je imenovan za nadučitelja. — Provizorična učiteljica pri Sv. Bolfenku v Slovenskih goricah Marija Drobnič je imenovana za stalno učiteljico. — Provizorični učitelj v Rogaški Slatini Makso Zollneritsch je imenovan za stalnega učitelja v Stanzu na Gornjem Štajerskem.

— **Odlikovanje.** Dne 20. rožnika je bila na Dunaju v bolnišnici „Rudolfinum“ odlikovana sestra Gizela zaradi njenega požrtvovalnega delovanja na polju postrežbe ranjencem leta 1912. ob času najhujšega bojnega viharja na Balkanu z bolgarskim redom. Sestra Gizela je hči upokojenega nadučitelja in posestnika v Gomilicah, g. Simona Srahotnika.

— **Na katoliški shod!** Župni uradi imajo že vsi v rokah zglasilnice za katoliški shod. Nemudoma oglasite svojo udeležbo pri župnih uradih. Vstopnica h glavni manifestaciji in k telovadbi Orlov v nedeljo, dne 24. avgusta, velja 1 K. Tudi društva naj svojo udeležbo naznanjajo potom župnih uradov. Povsod agitirajte za največjo udeležbo! Štajerski Slovenci in Slovenke: v belo Ljubljano!

— **Za udeležence katoliškega shoda** v Ljubljani so dobili župni uradi nabiralne pole. Naj bi se zlasti naši možje in fantje udeležili katoliškega shoda polnoštevno! Čas priglaševanja je do 20. julija. Naj ne zamudi nihče tega roka! — Slovenski Štajer na dan!

— **Romanje k Mariji Pomagaj** na Brezje se je lepo obneslo. 2119 pobožnih romarjev se je poklonilo Mariji na Brezjah.

— **Letos v Marijino Celje!** Dne 11. avgusta t. l. romamo Slovenci zopet v Marijino Celje. Vožnja stane od Maribora do Au-Seewiesen v III. razredu 8 K 80 vin., v II. razredu pa 15 K. Vozni red se objavi pravočasno. — Romarski odbor S. K. S. Z. v Mariboru.

— **Društvom Slov. Kršč. Soc. Zveze!** Le malo časa nas loči še do katoliškega shoda v Ljubljani. Zato pa tem bolj porabimo čas, ki nas še loči do sijajnih dni, da v naših društvih najzivejše agitiramo za največjo udeležbo. Pokažimo, da hočemo zvesto stati za svoje ideale: za vero naših dedov in materino besedo. Vsa društva, vsi člani in članice, se dvignite z društvenimi zastavami dne 24. avgusta v Ljubljano! Naša izobraževalna organizacija naj pokaže, da je že zbrana v mogočno armado! Kjerkoli morete, povzdignite udeležbo z narodnimi nošami. Nihče izmed nas naj ne zamudi slovesnega trenutka, ko bodo hrvaški in slovenski škofje posvetili naš narod Brezmadežni, v katere varstvu naj se razvija in ki naj ga vodi do sreče in blagostanja!

— **Med rdečkarji.** V sodnijski obravnavi na Dunaju se je dokazalo socialno-demokratskemu voditelju poslancu Tomšku, da poseduje sedaj 3 hiše. Moč je tajnik strokovne zveze železničarjev in prej ni imel niti toliko denarja, da bi si bil kapil poštene čevlje.

— **„Narodni List“** v Celju nekaj kvasi o „sanaciji“ posojilnice v Mariboru. Sanacija posojilnice v Mariboru je že davno izvršena, nikdar ni nikdo niti mislil, da bi zahteval od katerega člana kak prispevek za sanacijo, pač pa se zahteva od dolžnikov, da vrnejo posojila. „Narodni List“ naj svetuje predsedniku liberalnega političnega društva v Mariboru, da stori svojo dolžnost, sicer bo kmalu govorila sodnija in druge oblasti, kar ne bo ne v čast liberalni stranki in ne liberalnim odvetnikom. Hvaležni predmeti za „Narodni List“ bi bili: stroški dr. Kukovca pri nakupu hiše za Posojilnico v Šoštanju na Dunaju, stroški intabulacije Zadržne Zveze v Celju na isto hišo, darilo 10.000 K dr. Kukovca (za „Narodni List“, o čemer liberalci javno razpravljajo, naše organizacije pa naj puste pri miru, ker javnost ve, da je več liberalnih posojilnic odvisnih od denarja — „klerikalnih“ posojilnic. Če Lesničar tega ne verjame, naj vpraša večkratnega direktorja Smertnika.

— **Kako se uporablja zaklad (fond) za povzdigo živinoreje?** Poljedelsko ministrstvo je dovolilo mariborskemu društvu za preiskavo mleka znatno podporo v znesku 3000 K. Dasiravno zaklad za povzdigo živinoreje ni namenjen za podporo sličnih društev, kakor je omenjeno mariborsko društvo, vendar mu je dala vlada tako znatno podporo. O delovanju društva se dozdaž še ni izvedelo drugega, kakor da so včlanjeni pri njem sami bogati veleposestniki. Kmetje, pravi živinorejci, pa nimajo od tega društva prav nikakega dobička. Po kakšnem merilu se ravna vlada pri podeljevanju podpor?

— **Kako se izmetuje denar štajerskih davkoplačevalcev?** Kmet s ptuške okolice nam piše: Na ptujski gimnaziji so bili letos 203 učenci, torej samo za par dijakov več, kot jiu imajo celjski slovenski štirje nižji razredi. Od teh jih je bilo iz mesta Ptuj 61, iz okraja Ptuj komaj 27, dočim je bilo zunanjih 105. Vse to kaže, kako potrebna je ta gimnazija, oziroma kakega pomena je za okraj in kako zaupanje ima zavod pri ljudstvu. Dežela jo vzdržuje in izdaja zanj vsako leto čez 60 tisočakov samo nemškutarstvu na ljubo; zato se protivi poddržavljenju, ker bi se morebiti potem odprl zavod tudi spodnještajerskemu slovs. ljudstvu, zdaj pa morajo od vseh strani na deželne stroške bobnati skupaj nemške dijake, ker sicer ne bi imeli zadostnega števila učencev. Tako gospodari nemška večina v deželi. Samo da vzdržujejo ptujsko nemstvo, izmetavajo leto za letom okrog 60 tisočakov, ne da bi imelo ljudstvo kaj od tega, razven da mora — plačevati! Zato pa, slovenski poslanci, le v boj zoper tako gospodarstvo, dokler ne bo vladala v deželnem gospodarstvu pamet in pravica!

— **Liberalna sleparija obsojena.** Žid Moissl, zvezda prve vrste na dunajskem svobodomiselnem nebu, je bil te dni radi volilnih sleparij obsojen na šest tednov zapore. Dokazalo se mu je, da je pri zadnjih volitvah na Dunaju izdal 700 K za volilno podkupopar dijakov več, kot jih imajo celjski slovenski štirje nižji razredi. Žal, da je bil o ž njim vred opso-nih tudi več delavcev, ki so se vjeli na Moisslov lim. — Tudi na Slovenskem imamo več Moisslov, ki ob volitvah uganjajo sleparije za liberalno stranko. Poštenost pri liberalcih ni doma.

— **Ribe v trgovinskih pogodbah.** Avstrijski Nemci se že prav pridno pripravljajo na bodoče trgovinske pogodbe. Tudi ribarji so že imeli tozadevna posvetovanja so sklenili: Obrat s karpi z Nemčijo naj ostane kakor dosedaj, ravno tako uvoz morskih rib iz Nemčije. Ako pa bi Nemčija pri sklepanju pogodbe zahtevala uvozno carino na avstrijske karpe, potem se naj npelje tudi na nemške karpe večja carina in na morske ribe se naj brez ozira nastavi primerna carina. Zar ruske in perzijske zaudre kakor za rumun-